

NAKKILAN KUNTA KOULUKULJETUSOHJE

Hyväksytty: Sivistysvaliokunta 17.9.2024 § 54
Voimassa 1.1.2025 alkaen

KOULUKULJETUSOHJE

Tässä koulukuljetusohjeessa määritellään perusteet, joiden mukaan Nakkilan sivistystoimiala järjestää maksuttoman kuljetuksen, saattamisen tai avustamisen esi- ja perusopetuksen oppilaille sekä lukion opiskelijoille.

Ohjeessa käsitellään koulukuljetusten myöntämiseen ja järjestämiseen liittyviä käytännön asioita. Tavoitteena on selkeyttää eri osapuolten oikeuksia, vastuita ja velvollisuuksia sekä toimintatapoja ja linjauksia eri tilanteissa. Ohje toimii apuna koulukuljetusta hakeville tai siihen oikeutetuille oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä koulukuljetuksia hoitaville tahoille yhtenäisten toimintatapojen noudattamisessa koko Nakkilan kunnan alueella.

Lisätietoja koulukuljetusasioista antavat koulun rehtori sekä kunnan koulukuljetusten yhteyshenkilö.

Perusopetuslaki 32 §

Koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatusta tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (30.12.2020/1216)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatustilain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Nakkilan kunnan hallintosääntö:

33 § Kuljetus

Kunta järjestää kuljetuksen perusopetuksen oppilaille, joilla perusopetuslain perusteella on oikeus kunnan järjestämään maksuttomaan kuljetukseen ja joiden kuljetus on tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti järjestettävissä ottaen huomioon kunnan liikenneolosuhteet.

Edellä olevasta poiketen kunta järjestää koulukuljetuksen tai kuljettamisen tai saattamisen avustamisen, kun esioppilaan, 1. tai 2. luokan oppilaan koulumatka hänelle osoitettuun lähikouluun on yli 3 km.

Muussa tapauksessa kunta tarvittaessa avustaa huoltajan järjestämää kuljettamista tai saattamista.

34 § Kuljettamisen ja saattamisen avustaminen

Kunta voi tarvittaessa perustellusta syystä avustaa niiden oppilaiden kuljettamista ja saattamista, joiden kuljettamista kunta ei edellä olevan pykälän perusteella ole järjestänyt. Avustus vastaa enintään yleisten kulkuneuvojen kuljetusmaksua. Jos oppilas ei voi käyttää yleistä kulkuneuvoa, avustuksen tulee vastata todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa käyttäen.

Kuljettamisen ja saattamisen avustamisesta päätetään tapauskohtaisesti oppilaan huoltajan tekemän anomuksen perusteella.

1. Kuljetuksen hakeminen

Huoltajan tulee hakea maksutonta koulukuljetusta ennen kuljetuksen alkamista Wilman koulukuljetushakemuksella. Mikäli hakemus sisältää liitteitä, tulee liitteet toimittaa rehtorille tai koulukuljetusten yhteyshenkilölle.

Uutta lukuvuotta koskevat määräaikaiset kuljetushakemukset tulee tehdä toukokuun loppuun mennessä ja hakemukset pyritään käsittelemään kesäkuun puoliväliin mennessä. Kesken lukuvuoden tulevat hakemukset käsitellään mahdollisimman pikaisesti. Huoltajien on kuitenkin hyvä huomioida, että hakemuksen käsittely ja kuljetuksen järjestäminen voivat vaatia muutamia päiviä aikaa.

Peruskoululaisen osalta kuljetus voidaan hakea ja myöntää useammalle kuin yhdelle lukuvuodelle, mikäli kuljetuksen myöntämiskriteerit täyttyvät. Kuljetusta on kuitenkin haettava uudelleen, mikäli olosuhteet muuttuvat (esim. kotiosoite, lähikoulu). Esioppilaan siirtyessä 1. vuosiluokalle on kuljetusta aina haettava uudelleen, samoin oppilaan siirtyessä 3. tai 7. luokalle.

1.1 Ratkaisuvalta

Koulun rehtori ratkaisee asiat, jotka koskevat päätöksentekoa lääkärintodistuksiin perustuvista alle kolme kuukautta kestävästä oppilaskyydityksistä (hallintosääntö 29 § 25. kohta).

Sivistysvaliokunta tekee päätökset yli kolmen kuukauden pituisesta koulumatkaedusta (hallintosääntö 27 § 18. kohta).

1.2 Kuljetuspäätös

Päätös kuljetuksen myöntämisestä tai hakemuksen hylkäämisestä tallennetaan Wilmaan Hakemukset ja päätökset -osioon. Huoltaja saa päätöksen myös kirjallisena valitusohjeen kanssa joko sähköisesti tai postitse. Muutosta koulukuljetuspäätökseen haetaan tekemällä valitus Turun hallinto-oikeuteen.

1.3 Muutos kuljetusoikeuden perusteisiin

Huoltaja on velvollinen ilmoittamaan kuljetusoikeuden myöntämiseen liittyvien perusteiden muuttumisesta kouluun/päiväkotiin ja tarvittaessa haettava kuljetusoikeutta uudelleen. Esimerkiksi kotiosoitteen muuttaminen Wilman kautta oppilaan perustietoihin ei riitä, vaan muutoksesta on ilmoitettava erillisellä yhteydenotolla esimerkiksi Wilman viestitoiminnon kautta.

2. Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisperusteet Nakkilan kunnassa

Koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulun välistä, koulun alkamis- ja päättymisaikoihin perustuvaa matkaa. Oppilaan kodiksi katsotaan se osoite, jossa hän väestörekisterin mukaan asuu. Yhteishuoltajuustilanteissa, joissa oppilas asuu vuorotellen tai osan aikaa molempien huoltajien luona, maksuton kuljetus järjestetään vain virallisesta, väestörekisteriin merkitystä osoitteesta. Jos virallinen uusi osoite on toisen koulun alueella, mutta lapselle on haettu koulunkäyntioikeutta entiseen kouluun, ei kunnalla ole velvollisuutta järjestää kuljetusta.

Vuoroasumisen tilanteessa voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti selvittää mahdollisuutta myöntää koulukuljetus molemmista osoitteista. Kuljetus toisen huoltajan osoitteesta (lapsen toinen kotiosoite) koululle ei saa aiheuttaa uusia kuljetusreittejä tai merkittäviä lisäkustannuksia. Maksutonta koulukuljetusta toisen huoltajan osoitteesta haetaan kirjallisesti sivistysvaliokunnalta.

Koulumatka mitataan lyhintä kävelykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa reittiä kotiportilta koulun tai päiväkodin portille. Matka mitataan reittiohjelmalla (esim. Google Maps, Fonecta). Epäselvissä tai rajatapauksissa matkan pituus voidaan tarkistaa muita mittausten menetelmiä käyttäen kuten esim. maastomittauksella.

Kuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy kunnan osoittamaa lähikoulua. Mikäli oppilas voi kulkea koulumatkan vaihtoehtoisesti jalankulku-, pyöräily- tai autoliikenteen tietä pitkin, koulumatkaksi katsotaan lyhin reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen kulkea jalan.

Oppilaan käydessä muuta kuin hänelle osoitettua lähikoulua oppilaalle ei järjestetä koulukuljetusta. Tällöin huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä siten, että oppilaan lähikoulu vaihtuu ja oppilas haluaa käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussa, huoltajat vastaavat tässäkin tapauksessa oppilaan kuljettamiseen liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista.

2.1 Koulumatkan pituus

Nakkilan kunta järjestää maksuttoman koulukuljetuksen kun:

- Esikoululaisen tai 1.–2. luokan oppilaan koulumatka on yli kolme (3) kilometriä
- 3.–9. luokan oppilaan koulumatka on yli viisi (5) kilometriä

Esikoululaisen kuljetusoikeus muodostuu kodin ja esikoulun välille sekä esiopetus- ja varhaiskasvatuspaikan välillä, jos ne eivät ole samassa rakennuksessa tai muuten lähellä toisiaan.

2.2 Oppilaan itse kuljettava matka

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin kuljetusreittein varteen. Lapsella on oikeus myös kävelymatkaan. Nakkilan kunta toimii terveyden edistämisen periaatteiden mukaisesti. Kouluikäisten lasten ja nuorten pitäisi liikkua pari tuntia päivässä ja koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen edistää hyvää kuntoa ja terveyttä.

Koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan enimmäismatka pysäkillä voi olla seuraava:

- Esikoululaisella 1,5 kilometriä,
- 1.–6. -luokkalisella kaksi kilometriä,
- 7.–9. -luokkalisella kolme kilometriä.

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkillä/kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava:

ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
kävelyaika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

2.3 Tapaturmaan tai sairauteen perustuvat koulukuljetukset

Sairauden tai tapaturman takia voidaan myöntää maksuton koulukuljetus lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Määräaikaisen kuljetuksen järjestämiseen vaaditaan lääkärinlausunto, josta käy ilmi

- kuljetustarpeen syyt ja perustelut
- mille ajanjaksolle kuljetusta suositellaan
- millä kulkuneuvolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan.

Huomioon otetaan vain oppilasta hoitavan julkisen erikoissairaanhoidon/sairaalan/terveyskeskuslääkärin tai koululääkärin lausunto. Suositus kuljetuksen järjestämisestä ei yksinään ole riittävä peruste sen saamiselle, vaan päätöksen kuljetuksen järjestämisestä tekee asiassa toimivaltainen viranhaltija tai kunnan toimitilin.

Erityinen tuki ei ole peruste koulukuljetukselle, eli erityisen tuen piirissä olevan oppilaan osalta kuljetusta haetaan kuten muillekin. Hakemuksen liitteenä tulee toimittaa lääkärin lausunto/suositus kuljetuksen tarpeesta perusteluineen.

2.4 Vaarallinen koulumatka

Jos oppilaan koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle. Koulumatkan vaarallisuutta arvioidaan Koululiitu-ohjelman raja-arvojen avulla. Koululiidusta saatavat raja-arvot pohjautuvat Väyläviraston tietoihin mm. tieosuuksien liikennemäärästä, nopeusrajoituksista sekä piennaralueen leveydestä. Kaikille teille (mm. yksityistiet) ei ole erikseen annettuja riskilukuja, mutta niiden turvallisuuden arviointiin käytetään samoja Koululiitu-menetelmän arviointitietoja. Rajatapauksissa tien vaarallisuutta arvioidaan tutustumalla alueen olosuhteisiin paikan päällä.

Nakkilan sivistystoimiala tarkistaa vaaralliset tieosuudet. Kuljetusta ei myönnetä/järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilas käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle enimmäiskävelymatkan kulkuyhteyttä.

Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista ja vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin voi tulla lyhyt, 50–100 metriä pitkä kävelymatka bussipysäkille oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden.

2.5 Vaikea tai rasittava koulumatka

Nakkilan kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen näillä perusteilla edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnosta tulee käydä ilmi kuljetustarpeen perustelut, suositeltu ajanjakso sekä kuljetusväline, jota asiantuntija suosittelee.

Ensisijaisesti lausunto tulee olla oppilasta hoitavan lääkärin tai psykologin antama. Mikäli lausunto on yksityiseltä lääkäriltä tai psykologilta, opetuksen järjestäjä voi halutessaan pyytää lausunnon myös koululääkäriltä. Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei automaattisesti oikeuta kuljetuksen myöntämiseen, vaan päätöksen kuljetuksesta ja sen laajuudesta tekee sivistysvaliokunta.

2.6 Petoeläinvaara

Petovaaran (karhu tai susi) vuoksi voidaan myöntää maksuton koulukuljetus silloinkin, kun se ei oppilaalle muuten kuuluisi. Eläinten esiintyminen ei itsessään aiheuta sellaista vaaraa, että sen vuoksi myönnettäisiin maksuton koulukuljetus, vaan tilapäisen kuljetustarpeen voi aiheuttaa petoeläimen aiheuttama ajankohtainen ihmisiin kohdistuva uhka. Kuljetustarve ei voi perustua aikaisempien vuosien tapahtumiin ja arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan.

Kuljetus petovaaran perusteella järjestetään seuraavissa tapauksissa:

- alueella liikkuva susi tai karhu on vahingoittunut tai sairas
- alueella liikkuu susia, jotka eivät käyttäydy lajityypillisesti
 - o susi tulee toistuvasti lyhyen ajan sisään asuinrakennuksen pihapiiriin ihmisistä piittaamatta
 - o susi on kohdistanut hyökkäyksen lemmikki- tai kotieläimeen asuinrakennuksen pihapiirissä tai sen välittömässä läheisyydessä
 - o susihavaintoja tehdään toistuvasti lyhyen ajan sisään oppilaan koulumatkan varrelta, jolloin oppilaan kävelymatka koulukuljetusreitillä varteen katsotaan vaaralliseksi susivaaran vuoksi
- alueella on emokarhu poikasineen (kuljetus myönnetään ajanjaksolle, jolloin karhu hereillä)

Petovaaran perusteella kuljetuksia järjestetään pääsääntöisesti viikosta 44 alkaen viikon 10 loppuun saakka. Ennen kuljetuksen myöntämistä pyydetään paikalliselta riistanhoitoyhdistykseltä tai Suomen riistakeskukselta lausunto petojen esiintymisestä alueella.

Kuljetus myönnetään aina määräaikaisena ja enintään kahdeksi kuukaudeksi kerrallaan. Päätöstä tehtäessä käytetään kokonaisharkintaa. Kuljetuksia ei myönnetä valaistuille tieosuuksille, taajama-alueille tai lyhyille, alle 1 km koulumatkoille. Kuljetukset pyritään järjestämään tavallisten koulukuljetusten yhteyteen. Vaihtoehtoisesti huoltajalle voidaan maksaa saattoavustusta, mikäli koulukuljetuksissa ei ole tilaa tai kunta ei kykene järjestämään koulukuljetusta. Maksettava korvaus on puolet kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen voimassa olevasta kilometrikorvauksesta.

Ns. petokuljetuksesta päättää sivistysjohtaja. Kuljetusta haetaan kirjallisesti. Sivistystoimi pyytää riistanhoitoyhdistyksen lausunnon petohavainnosta. Päätös tehdään riistanhoitoyhdistyksen varmentaman petohavainnon ja havainnon perusteella tehdyn riskiarvion perusteella.

2.7 Esikoulun oppilaat

Esikoululaiset kuljetetaan yhdessä koululaisten kanssa samoissa kuljetuksissa. Maksuton oppilaskuljetus järjestetään kotoa esiopetukseen ja takaisin kotiin. Kuljetusta täydentävään varhaiskasvatukseen tai sieltä kotiin ei tarjota. Esikoululaisiin sovelletaan samoja kuljetusperiaatteita kuin perusopetuksen oppilaisiin. Kunta ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta koko matkalle. Esioppilaan pisin itse kuljettava matka on määritelty tämän ohjeen kohdassa 2.2.

2.8 Tukiopetus, jälki-istunnot, kunnan järjestämä kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai -järjestelyjä synny. Ensisijainen toimintatapa on ohjata oppilas koululta toiseen samana päivänä lähtevään kuljetukseen. Toissijaisesti otetaan yhteys oppilaan huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta. Mikäli nämä järjestelyt eivät onnistu, otetaan yhteys koulukuljetusten yhteyshenkilöön.

Koulun kerhot pyritään järjestämään siten, että kuljetusoppilailla on mahdollisuus osallistua opetuksen järjestäjän pitämiin kerhoihin. Kuljetusoppilas voi mennä kotiin myöhäisemmällä kuljetuksella.

Koulun rehtori toimittaa listat varsinaisen koulupäivän jälkeen järjestettävistä kerhoista ja niissä olevista kuljetusoppilaista koulukuljetusten yhteyshenkilölle.

3 Koulukuljetusten järjestäminen

Koulukuljetukset järjestetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä käyttäen. Jos julkista liikennettä ei ole saatavilla, järjestää kunta koulukuljetuksen tilauslinja-autoja ja takseja hyödyntäen. Taksiliikennettä käytetään myös erikoistapauksissa kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. Esiopetusoppilaat ja lukion oppilaat käyttävät samoja kuljetusmuotoja kuin perusopetuksen oppilaat.

Oppilaan tulee käyttää sitä koulukyytiä, joka lähtee seuraavana koulun päätyttyä ja joka oppilaalle on osoitettu. Seuraavaa lähtevää autoa ei ole sallittua jäädä odottamaan kuin perustelluissa tapauksissa (esimerkiksi jälki-istunto, kerhotoiminta).

3.1 Kuljetuksen odottaminen

Aikataulujen vuoksi oppilas voi joutua odottamaan opetuksen alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2 h 30 min päivässä, jos oppilas ei vielä ole täyttänyt 13 vuotta. 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää enintään kolme tuntia päivässä.

Aikataulut pyritään järjestämään siten, ettei odotusta tule. Mikäli oppilas joutuu odottamaan kuljetusta, järjestää koulu valvonnan odotusajalle. Kuljetusta odottavien oppilaiden valvonnan järjestämisestä vastaa koulun rehtori ja opettajien lisäksi valvontaan voidaan käyttää kunnan työsopimussuhteessa olevia koulunkäynninohjaajia.

3.2 Sairastuminen koulupäivän aikana

Mikäli oppilas sairastuu koulupäivän aikana, otetaan koululta yhteys huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin.

3.3 Kuljetusoppilaan poistaminen koulutiloista kesken koulupäivän

Mikäli koulukuljetukseen oikeutettu oppilas joudutaan poistamaan koulun tiloista kesken koulupäivän käyttäytymisen perusteella, joka on yhdistettävissä hänen vammaansa tai sairauteensa, on hänelle järjestettävä kuljetus kotiin (KHO 2019:7). Mikäli oppilaalta evätään osallistuminen opetukseen loppupäiväksi käyttäytymisen perusteella, joka ei perustu hänen vammaansa tai sairauteensa, otetaan koululta yhteys huoltajaa kyytijärjestelyn sopimiseksi.

3.4 Taksikuljetusoppilailta tapahtuvat muutokset

Huoltajan tai oppilaan tulee etukäteen ilmoittaa kuljettajalle, jos hän poikkeuksellisesti aikoo meno- tai paluumatkallaan käyttää jotakin muuta kulkuneuvoa. Aamukuljetusten osalta tämä tarkoittaa ilmoitusta viimeistään edellisenä iltana ja iltapäiväkuljetusten osalta viimeistään saman päivän aamulla.

Samoin opettajan tulee ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilaan kotiinlähdon ajassa tapahtuu muita muutoksia.

4 Koulukuljetuksen aikana

Linja-auton tai taksin kuljettaja on koulukuljetuksen aikana kasvatuksesta vastaava henkilö, jonka antamia ohjeita noudatetaan kuljetuksen aikana. Kuljettajalla on oikeus ja velvollisuus puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla ja ilmoittaa siitä tarvittaessa koululle/päiväkodille. *”Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle”* (POL 29 § 7 mom.). Jos häiriköinti on jatkuvaa tai siitä aiheutuu toisille oppilaille vaaraa, on koulun rehtorilla oikeus pyytää huoltajaa huolehtimaan oppilaan kuljetuksen järjestämisestä määrääjäksi.

4.1 Koulukuljetuksen vastuita

Koulukuljetusten sujuminen joustavasti ja turvallisesti on yhteispeliä, jossa jokaisella on oma tehtävänsä. Huolehtimalla omasta tehtävästäsi autat mukavan koulumatkan järjestämisessä.

Oppilas

- Ole ajoissa koulukuljetuksen odotuspaikalla (vähintään 5 min. ennen). Kuljettajalla ei ole velvollisuutta odottaa sinua, jos myöhästyit sovitusta ajasta.
- Odota autoa rauhallisesti sovitulla pysäkillä tai sovitussa paikassa, älä ajoradalla.
- Autoon mennään ja sieltä poistutaan tien reunasta, ei liikenteen puolelta.
- Myöhästynyttä autoa tulee odottaa 15 min yli aikataulun (kelivara).
- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa koulumatkan aikana. Kuuntele kuljettajan antamia ohjeita.
- Koulukuljetukseen saa ottaa mukaan sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla ja joiden tuomisesta on muuten sovittu koulun kanssa. Urheiluvälineet kuljetetaan asianmukaisesti pakattuina (luistimissa teräsuojat, sukset yhteen sidottuna tai pussissa). (KHO 17.6.2009/1571)
- Jos sinulla on bussikortti, pidä siitä huolta. Mikäli kortti katoaa, kunta laskuttaa uuden kortin hankkimiskustannukset huoltajalta.
- Mene autoon rauhallisesti ja tervehdi kuljettajaa.
- Kytke turvavyö, reput ja laukut pidetään lattialla tai sylissä.
- Istu rauhallisesti paikallasi auton liikkeessä.
- Ota muut matkustajat huomioon, älä häiritse.
- Jos voit pahoin, ilmoita tai pyydä kaveria ilmoittamaan siitä kuljettajalle.
- Kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itsellesi tai toisille tai huomaat ilkeävaltaa tai kiusaamista. Voit kertoa asiasta myös koulussa opettajalle tai kotona huoltajalle. Myös koulukuljetusten yhteyshenkilölle voi laittaa Wilma-viestin.
- Tarkista, ettei sinulta ole jäänyt mitään autoon.
- Kiitä kuljettajaa kyydistä.
- Odota, että auto on lähtenyt pysäkillä ja näet joka suuntaan, ennen kuin ylität ajoradan.
- Käytä pimeällä heijastinta.

Huoltaja

- Kerrothan oppilalle kuljetuksen aikataulun.
- Harjoitelkaa tarvittaessa turvallista kulkemista kuljetuspaikalle.
- Muista huolehtia, että oppilas on ajoissa kuljetuspaikalla.

- Ohjaathan oppilasta käyttäytymään asianmukaisesti pysäkillä ja autossa.
- Muista ilmoittaa kuljettajalle, jos oppilas ei tule kuljetukseen.
- Ilmoita koulukuljetusten yhteyshenkilölle, mikäli oppilas ei toistuvasti tarvitse koulukuljetusta.
- Huolehdi, että oppilaan ulkovaatteissa on heijastimia.
- Jos oppilas aiheuttaa kuljetuksessa vahinkoja, huoltaja on velvollinen korvaamaan ne.
- Ole yhteydessä kuljettajaan, kouluun tai kuljetusten yhteyshenkilöön, jos oppilas kertoo koulumatkan aikana tapahtuvasta kiusaamisesta tms.
- Kerro kuljettajalle tai koulukuljetusten yhteyshenkilölle tarvittaessa kuljetukseen liittyvistä terveydentilaa koskevista asioista.
- Koulukuljetusten yhteyshenkilöön voi olla yhteydessä puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostilla, jos tulee kysyttävää tai haluat antaa palautetta ja kehittämisohjeita.

Kuljettaja

- Olet oheiskasvattaja, käyttäydy lapsia kohtaan ystävällisesti, mutta jämäkästi. Opasta tarvittaessa toimimaan oikein. Muista, että pienimmät oppilaat voivat helposti kokea opastamisenkin pelottavana.
- Kerro oppilaille kuljetuksen hyvät pelisäännöt ja ratko ongelmatilanteet keskustellen.
- Pidä mukanaasi lista kuljetettavista oppilaista.
- Pyri olemaan täsmällinen aikataulussa ja huomioi kelivara.
- Älä ohita pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Aja odotusalueelle rauhallisesti.
- Ota oppilaat kyytiin ja jätä turvallisessa paikassa.
- Käytä turvavyötä ja varmista, että myös kaikki oppilaat käyttävät. Älä lähde liikkeelle ennen kuin kaikki ovat istumassa.
- Noudata liikennesääntöjä ja vältä tarpeetonta puhelimen käyttöä.
- Puutu lasten epäasialliseen ja kovaääniseen käytökseen kuljetuksen aikana. Mikäli joudut toistuvasti puuttumaan oppilaan käytökseen kuljetuksen aikana tai matkan aikana ilmennyt ongelmatilanne niin vaatii, ole yhteydessä huoltajaan, koululle tai kuljetusten yhteyshenkilöön.
- Vaitiolovelvollisuus koskee myös sinua.

Koulu

- Järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- Huolehtii, että oppilailla on mahdollisuus olla ajoissa koululla koulukuljetuksen odotuspaikalla.
- Ohjaa lapsia mahdollisissa kuljetukseen liittyvissä käyttäytymisongelmissa yhdessä huoltajien kanssa.

Sivistystoimiala / koulutoimisto

- Suunnittelee kuljetusreitit työjärjestysten pohjalta yhdessä liikennöitsijöiden kanssa.
- Vastaa kuljetusten toimivuudesta sekä kunnan ja liikennöitsijöiden välisten sopimusten noudattamisen valvonnasta.

5 Toiminta ongelmatilanteissa

5.1 Tapaturma

Nakkilan kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkan aikana tapahtuvan tapaturman varalta riippumatta siitä, millä tavoin koulumatka tai -kuljetus on järjestetty. Vakuutus on voimassa kodin ja koulun välisellä matkalla tai koulun lukuvuosisuunnitelmaan merkityillä opintoretkillä. Lyhytkin poikkeaminen (esim. kaupassa käynti) koulumatkareitiltä katkaisee vakuutuksen.

Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut, mutta ei esinevahinkoja. Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Lievemmissä onnettomuuksissa liikennöitsijä on velvollinen tiedottamaan tapahtuneesta huoltajille tai mikäli onnettomuudessa on osallisena useampia oppilaita, tiedottamaan tapahtuneesta koulun rehtorille.

5.2 Kuljetus on myöhässä tai ei saavu paikalle

Eryteisistä syistä joskus voi käydä niin, ettei linja-auto tai taksi pääse kulkemaan aikataulujen mukaisesti. Mikäli viivästys johtuu ajokaluston rikkoutumisesta, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Liikennöitsijän tulee ilmoittaa yli 15 minuutin viivästyksestä reitillä oleville oppilailleen ja/tai heidän huoltajilleen sekä koululle.

Mikäli kuljetuksen myöhässä oleminen tai paikalle saapumatta jääminen johtuvat ylivoimaisesta esteestä (force majeure) (ks. JYSE Palvelut 2014 kohta 14), ei liikennöitsijällä ole velvollisuutta järjestää korvaavaa kuljetusta.

Jos keliolosuhteet estävät tavanomaisten pysäkkien käyttämisen, on kuljettajalla oikeus tilannekohtaiseen harkintaan perustuen muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättöpaikkaa tilapäisesti liikenneturvallisuuksyitten takia. Mikäli koulukuljetusreittiä muutetaan huonojen keliolosuhteiden vuoksi, tulee tästä ilmoittaa yhteyshenkilölle.

5.3 Vahinko tai ilkivalta

Oppilaan koulukuljetuskalustolle aiheuttamasta vahingosta muodostuu oppilaalle vahingonkorvausvelvollisuus. Liikennöitsijä ja huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Nakkilan kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

5.4 Kuljetuksen laatu

Mikäli oppilas tai huoltaja eivät ole tyytyväisiä kuljetuksen laatuun, osoitetaan palaute ensisijaisesti liikennöitsijälle. Toissijaisesti palaute osoitetaan yhteyshenkilölle. Mikäli laiminlyönti on jatkuvaa ja toistuvaa, ja edellä mainittuihin tahoihin on oltu jo yhteydessä eikä asia ole korjaantunut, tulee palaute osoittaa sivistysjohtajalle.

6 Lukion koulukuljetukset

Sivistysvaliokunta myöntää Nakkilan kunnan lukio-opiskelijoille maksuttoman koulukuljetuksen hakemuksesta, kun koulumatkan pituus ylittää 5 km ja pysäkki on esi- ja perusopetuksen koulukuljetusreitillä.
(Sivistysvaliokunta 24.5.2022 § 65)

Koulumatkatukea on haettava jokaiselle lukuvuodelle erikseen. Mikäli opiskelijan koulumatkatuen perusteissa (koulumatkan pituus, koulumatkojen lukumäärä jne.) tapahtuu muutoksia, on opiskelijan täytettävä uusi koulumatkatukihakemus. Nakkilan kunta ei järjestä koulukuljetuksia ulkopaikkakuntalaisille opiskelijoille, vaan heidän tulee järjestää koulumatkansa itse.

6.1 Koulumatkatukihakemus

Jos olet jatkava toisen asteen opiskelija, voit hakea koulumatkatukea jo kesän aikana. Jos aloitat toisen asteen opinnot syksyllä, voit hakea koulumatkatukea vasta, kun olet vastaanottanut opiskelupaikan.

Julkista joukkoliikennettä käyttävä opiskelija

Hae koulumatkatukea OmaKelan kautta (tarvitset tätä varten verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen). Täytettyäsi ja lähetettyäsi hakemuksen, Kela voi myöntää sinulle osto-oikeuden heti hakemuksen lähettämisen jälkeen. Mikäli päätös osto-oikeudesta ei tule heti, näet tiedon mahdollisesta osto-oikeudesta OmaKelasta.

Alaikäisen opiskelijan kohdalla myös huoltaja voi hakea tukea puolestasi OmaKelan kautta. Tukea voi hakea myös koulumatkatuen hakemuslomakkeella KM 1, joka on toimitettava Kelaan.

Opiskelijan itse järjestämä kulkutapa

Kela voi tietyissä tilanteissa maksaa koulumatkatuen opiskelijalle itse järjestetyn kulkutavan perusteella. Mikäli järjestät itse koulumatkasi, hae tukea OmaKelan kautta.

Tämä ohje kumooa voimaan tullessaan Nakkilan kunnan koulukuljetussäännön (KL 31.5.2005 § 58).

Nakkilan kunnan sivistysvaliokunta

17.9.2024